

Yapım işe ait ihale sözleşmesi hükümlerine göre işi tamamlaması ve geçici kabule hazır hale getirmesi gerektiği hâlde sözleşmeye uygun olarak işi tamamlamadığı sonrasında farklı tarihlerde davacıya 3 defa ek süre verildiği buna karşın kendisine verilen süreler içerisinde projeyi tamamlamadığı ve geçici kabule hazır hâle getirmediğinin tespit edildiği hk (Danıştay K)

Danıştay 13. Daire Başkanlığı
2022/4631 K.

2021/1580 E. ,

“İçtihat Metni”

T.C.

D A N I Ş T A Y
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No:2021/1580

Karar No:2022/4631

TEMYİZ EDEN (DAVACI) : ... Yapı Yatırım İnşaat Ticaret Ltd. Şti.

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVALI) : ... Üniversitesi Rektörlüğü

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesi'nin ... tarih ve E:... , K:... sayılı kararının temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Pamukkale Üniversitesi Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından 11/09/2018 tarihinde pazarlık usulüyle gerçekleştirilen "Pamukkale Üniversitesi Honaz Yerleşkesi Master Plan ve Teknik Bilimler MYO Avan Proje Hazırlama Hizmet Alımı" ihalesinde ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi belirlenmesi üzerine 26/09/2018 tarihinde davalı idareyle sözleşme imzalayan davacı şirketin, mücbir sebepler dışında taahhüdünü yerine getirmediğinden bahisle 4735 sayılı Kanun'un 25. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ile 26. maddesi uyarınca 1 (bir) yıl süre ile ihalelerden yasaklanmasına ilişkin 18/07/2019 tarih ve 30835 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan işlemin iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesi'nce verilen ... tarih ve E:... , K:... sayılı kararda; "PAÜ Honaz Yerleşkesi Master Plan ve Teknik MYO Avan Proje Hazırlama Hizmet Alımı" ihalesini üstlenen davacı şirketin, söz konusu işe ait ihale sözleşmesi hükümlerine göre, 30/10/2018 tarihine kadar işi tamamlaması ve geçici kabule hazır hâle getirmesi gerektiği hâlde sözleşmeye uygun olarak işi tamamlamadığı, sonrasında farklı tarihlerde davacıya 3 defa ek süre verildiği, buna karşın kendisine verilen süreler içerisinde projeyi tamamlamadığı ve geçici kabule hazır hâle getirmediğinin tespit edildiği, davacı şirketin bu suretle 4735 sayılı Kanun'un 25. maddesinin (f) bendinde belirtilen

yasak fiil ve davranışta bulunduğu anlaşıldığından, üstlendiği yapım işini sözleşme hükümlerine uygun olarak tamamlamayıp taahhüdünü yerine getirmeyen davacı şirketin 1 (bir) yıl süreyle kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Belirtilen gerekçelerle dava konusu işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti:... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesi'nce Dairemizin ... tarih ve E:... , K:... sayılı bozma kararına uyularak verilen kararda; istinaf başvurusuna konu İdare Mahkemesi kararının usul ve hukuka uygun olduğu ve davacı tarafından ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği belirtilerek 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davacı tarafından, sözleşmeyle üstlenilen işin ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirildiği, dava konusu işlemde hukuka uygunluk bulunmadığı ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davalı idare tarafından, dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı belirtilerek temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'NUN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin kabulü ile Bölge İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

USUL YÖNÜNDEN:

MADDİ OLAY:

Pamukkale Üniversitesi Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından 11/09/2018 tarihinde pazarlık usulüyle “Pamukkale Üniversitesi Honaz Yerleşkesi Master Plan ve Teknik Bilimler MYO Avan Proje Hazırlama Hizmet Alımı” ihalesi gerçekleştirilmiştir.

İhale komisyonunca davacının teklifinin ekonomik açıdan en avantajlı teklif olarak belirlenmesi üzerine, 26/09/2018 tarihinde davalı idareyle davacı arasında hizmet alımı sözleşmesi imzalanmıştır.

Davalı idarece, davacının, kendisine verilen ek sürelerle rağmen taahhüdünü ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmedeğinden bahisle 4735 sayılı Kanun’un 25. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca getirilen teklif üzerine, 09/07/2019 tarihli oluru taşıyan Milli Eğitim Bakanlığı işlemiyle 1 (bir) yıl süre ile bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılmaktan yasaklanmasına karar verilmiş ve söz konusu yasaklama kararı 18/07/2019 tarih ve 30835 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Bunun üzerine bakılan dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun 14. maddesinin 3. fıkrasının (a) bendinde, dava dilekçelerinin görev ve yetki; (f) bendinde ise husumet yönünden ilk incelemeye tâbi tutulacağı; 15. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, 14. maddenin 3/a bendine göre idarî yargının görevli olduğu konularda görevli veya yetkili olmayan mahkemeye açılan davanın görev ve yetki yönünden reddedilerek dava dosyasının görevli veya yetkili mahkemeye gönderilmesine karar verileceği; (c) bendinde ise davanın hasım gösterilmeden ya da yanlış hasım gösterilerek açılması halinde dava dilekçesinin tespit edilecek gerçek hasma tebliğine karar verileceği kurala bağlanmıştır.

Aynı Kanun’un “İdari davalarda genel yetki” başlıklı 32. maddesinde, “Göreve ilişkin hükümler saklı kalmak şartıyla, bu Kanunda veya özel kanunlarda yetkili idare mahkemesinin

gösterilmemiş olması hâlinde, yetkili idare mahkemesi, dava konusu olan idari işlemi veya idari sözleşmeyi yapan idari merciin bulunduğu yerdeki idare mahkemesidir. Bu Kanunun uygulanmasında yetki kamu düzenindendir.” kuralına yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

İdari davalarda genel yetki, 2577 sayılı Kanun’un 32. maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddenin aktarılan birinci fıkrasına göre, iptal davalarında yetki konusundaki genel kural, dava konusu idari işlemi tesis eden idari merciin bulunduğu yerdeki idare mahkemesinin yetkili olmasıdır.

2577 sayılı Kanun’un uygulanmasında mahkemelerin yetkisi kamu düzenini ilgilendiren bir nitelik taşıdığından, yargılamanın her aşamasında davanın taraflarınca ileri sürülebileceği gibi idari yargı yerlerinin de önlerine gelen davanın yetkili yargı yerinde açılıp açılmadığını re’sen (kendiliğinden) araştırmaları gerekir.

Dava konusu yasaklama işlemi Milli Eğitim Bakanlığı’nca tesis edildiğinden, idari davalarda genel yetkiyi düzenleyen 2577 sayılı Kanun’un 32. maddesi uyarınca, bakılan davanın görüm ve çözümünde, dava konusu işlemi tesis eden merciin bulunduğu Ankara İdare Mahkemesi yetkilidir.

Anayasa Mahkemesi’nin 19/08/2020 tarih ve 31218 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 12/06/2020 tarih ve E:2019/115, K:2020/31 sayılı kararında, kamu düzenini ilgilendiren bir usul kuralının dikkate alınmadan karar verilmiş olması, usuli kazanılmış hak ilkesinin istisnaları arasında değerlendirilmiştir.

Bu itibarla, her ne kadar temyize konu Bölge İdare Mahkemesi kararı Dairemizin bozma kararına uyularak verilmiş ise de, davacı şirketin kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılmaktan yasaklanmasına ilişkin işlemde kaynaklanan uyuşmazlığın çözümünde 2577 sayılı Kanun’un 32. maddesinin birinci fıkrası kapsamındaki genel yetki kuralı uyarınca, dava konusu işlemi tesis eden idarî merci olan Milli Eğitim Bakanlığı’nın bulunduğu yerdeki ... İdare Mahkemesi yetkili

olduğundan, yetkisiz yargı yerince uyuşmazlığın esası incelenerek verilen karara yönelik istinaf başvurusunun reddine ilişkin Bölge İdare Mahkemesi kararında usûl kurallarına uygunluk bulunmamaktadır.

Öte yandan, 2577 sayılı Kanun'un 15. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca, yanlış hasımla görülen davada verilecek kararın usûl hükümlerine aykırı olacağı, davalı tarafın hatalı gösterilmiş olması hâlinde husumetin düzeltilmesine re'sen karar verileceği, dava konusu işlemi tesis eden tarafın hasım mevkiine alınması suretiyle davanın doğru hasım belirlenerek görülmesi gerektiği dikkate alındığında, bakılan davada Milli Eğitim Bakanlığı'nın hasım mevkiine alınması suretiyle dosyanın tekemmül ettirilmesinden sonra karar verileceği de açıktır.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin kabulüne;
2. Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle reddine ilişkin İdare Mahkemesi kararına yönelik istinaf başvurusunun reddi yolundaki temyize konu ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesi'nin ... tarih ve E:... , K:... sayılı kararının 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca BOZULMASINA,
3. Yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesi'ne gönderilmesine, 07/12/2022 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.